

Nr 10.

Ansvarig utgivare:
P. WALDENSTRÖM

Den 22 maj 1909

Pris pr år:
På posten ..... kr. 1.50
På Expeditionen » 1.25

68 årg.

Innehåll: Frälsningen, av P. W. — Till ledning vid bibelstudium och bibelsamtal, av P. W. — Vad vi än företaga, av P. W. — Tiden är inne, av G. W. — En annan fråga, av A. E. — Statskyrka och frikyrka, av J. N. — Från forna tider, P. W. — Från Amerika. — Från missionen i Lappland: Brev från J. U. Björk. — Herren hör bön, av K. W.-g. — Olof Nilsson, (med fotografi), av J. Lindén. — E. P. Strömbom † (med fotografi), av Aug. Svedlund. — Från expeditionen. — Från verksamhetsfältet. — Från andra läger. — Från Amerika. — Ny flagga, av P. W. — Om dopattester, av P. W. — Söndagsskolan: Textutredningar av Joh:s Norborg. — Annonser och resturer. — Program för Svenska Missionsförbundets årsmöte.

Frälsningen.*

I.

Ty av nåden ären I frälsta genom tron, och detta icke av eder; av Gud är gåvan. Ef. 2: 8.

Vad Gud hade för avsikt, när han sände den enfödde Sonen i mandom, det var att frälsa från alla synder, från dödens och djävulens våld samt giva oss åter den fullkomliga salighet, vartill han ursprungligen hade skapat oss. Däröfver säger Herren Jesus själv i Joh. 3: 16: Ty så älskade Gud världen, att han gav sin Son, den enfödde, på det att var och en, som tror på honom, icke må förgås utan hava evigt liv. Med rätta kallar Luther denna vers för den lilla bibeln, emedan den i sig innesluter hela den bibliska läran om frälsningen.

Skriften begagnar ordet frälsa och frälsning ofta om frälsning från lekamligt ont, såsom sjukdom, fiender, lekamliga trångmål. I Gamla testamentet är detta mycket vanligt. Så läsa vi t. ex. i 2 Mos. 18: 10: Lovad vare Herren, som har frälst eder ifrån egyptiernas hand och ifrån Faraos hand och som har frälst folket

ifrån egyptiernas hand! När David gick emot Goliath, uttalade han sin frimodighet i följande ord: Herren, som frälste mig ifrån lejonet och ifrån björnen, han skall ock frälsa mig ifrån denne filistéerns hand (1 Sam. 17: 37). I Ps. 107: 19 säger han: De ropade till Herren i sin nöd, och han frälste dem ur deras trångmål.

I Nya testamentet är det också mycket vanligt, att det kallas frälsning, när människor blevo botade från sina sjukdomar eller faror. Se här några exempel. I Matt. 8: 25 ropade lärjungarne till Jesus, när de voro i sjönöd: Herre, fräls, vi förgås. Sammalunda ropade Petrus, när han höll på att sjunka: Herre, fräls mig! (Matt. 14: 30). När Kristus hängde på korset, ropade fienderna: Fräls dig själv (Matt. 27: 40, 42, Mark. 15: 30, 31, Luk. 23: 37, 39). Om de lekamligen sjuka, som rörde vid Herrens kläder, heter det, att de blevo frälsta (Mark. 6: 56) d. v. s. de blevo botade. På många ställen säger ock Herren till dem, som han botat: Din tro har frälst dig. Se t. ex. Mark. 5: 34, Luk. 7: 50 m. fl.*

Men vi lämna nu dessa ställen för att betrakta de

* Vid dessa betraktelser följes den översättning av Nya Testamentet och Psaltaren, som utgivits av lektor P. Waldenström (textupplagan).

* Vår vanliga bibelöversättning återger grundtextens ord på sådana ställen med »hjälpa»: de blevo hulpna, din tro har hulpt dig o. s. v. Men ordets betydelse är frälsa. Det är samma ord, som användes överallt om frälsningen i Kristus.

bibelord, som tala om den eviga frälsning, som är Kristus Jesus.

På Nya Testamentets första sida läsa vi därom följande ord direkt från himmelen genom en ängel: Du skall kalla hans namn Jesus, ty han skall frälsa sitt folk ifrån deras synder (Matt. 1: 21). Synden hade skilt människan från Gud. Därför måste frälsningens utgångspunkt vara syndens borttagande, såsom Johannes Döparen säger i Joh. 1: 29: Se, Guds Lamm, som tager bort världens synd! Men om slutpunkten säger Paulus: Herren skall rädda mig från varje ond gärning och frälsa mig till sitt himmelska rike (2 Tim. 4: 18).

Denna frälsning framställs i Nya Testamentet såsom *tillkommande*. Låtom oss se några ställen, som visa det.

I Matt. 10: 22 säger Jesus: Den som håller ut intill änden, han skall vara frälst. Alltså: frälsningen är slutet på vandringen i tron. Alldeles sammalunda talar Petrus, då han säger: erhållande eder tros slut, edra själs frälsning (1 Petr. 1: 9). Därför skall man säga till den troende: Se, du är nu omvänd, tacka Gud för det och bed om nåd att bliva bevarad intill änden, att du ock må vara frälst.

I Rom. 5: 9, 10 säger Paulus: Mycket mer skola vi alltså, sedan vi nu hava blivit rättfärdigade i hans blod, vara frälsta genom honom ifrån vreden. Ty om vi, då vi voro fiender, blevo försonade med Gud genom hans Sons död, mycket mer skola vi vara frälsta i hans liv, sedan vi hava blivit försonade. Alltså: vi *äro* försonade nu och *skola bliva* frälsta. Det ena är skett, det andra är tillkommande. Likaledes säger han i 1 Kor. 1: 18: Ty talet om korset är för dem som förgås en dårskap, men för oss, som frälsas, är det en Guds kraft. Han säger icke: för oss, som *äro* frälsta, utan som *varda* frälsta. Och i 1 Kor. 15: 2 säger han, att de troende *varda* frälsta genom evangelium. I Rom. 13: 11 säger han: Ty nu är frälsningen oss närmare, än när vi blevo troende. Frälsningen var alltså för Paulus något tillkommande, som för varje dag kom närmare. I Fil. 2: 12 förmanar han de troende att verka med fruktan och bavan sin egen frälsning. Likaså förmanar han i 1 Tess. 5: 8 de troende att taga på sig *hoppet om frälsning* såsom en hjälm, och så tillägger han i v. 9: Ty Gud har icke bestämt oss till vrede utan till vinnande av frälsning genom vår Herre Jesus Kristus. I 2 Tim. 2: 10 säger han: Fördenskull uthärdar jag allt för de utvaldas skull, på det att även de må vinna den frälsning, som är i Kristus Jesus, med evig härlighet. Alltså även här samma tal: Frälsningen är något, som de utkorade, de troende *ha att vinna*, och *hoppet* därom skall vara dem såsom en hjälm i deras andliga strider.

Aposteln Petrus säger, att de troende bevaras med Guds makt genom tro till en frälsning, som är beredd att uppenbaras i den yttersta tiden (1 Petr. 1: 5). Se där: frälsningen är att vänta i den yttersta tiden såsom trons mål (v. 9) och består då däri, att de, som hållit ut intill änden, taga i besittning det oförgångliga, obesmittade och ovänskliga arv, som är förvarat åt dem i himmelen (v. 4).

I överensstämmelse härmed talar även Ebreerbrevet,

då det säger: Kristus, en gång offrad till att bära mångas synder, skall för andra gången ses utan synd för dem, som vänta honom till frälsning (Ebr. 9: 28). Alltså även där är frälsningen något att vänta.

Men huru kan då Paulus här i Ef. 2: 5, 8 säga: Av nåden ären I frälsta? Där säger han ju icke: Av nåden *skolen I varda* frälsta, utan *ären I* frälsta. Är icke det motsägelse? På denna fråga skola vi svara nästa gång.

P. W.

Rom. 7: 1—6.*

v. 1. Detta är nu en allmän sanning. Evad lag en människa lever under, så räcker dess valde över henne icke längre än till hennes död.

v. 2. Här anför nu Paulus ett exempel. Den lag, som binder man och hustru tillsammans, har giltighet, så länge de leva, men så snart den ena dör, så är den andra fri från den lagen.

v. 3 är en tillämpning av det, som sagts i v. 2, ett förhållande som alla känna. Så är det i alla tider och land.

v. 4. När mannen dött, så är kvinnan död från den lag, som band henne vid honom. Den man, som i förut voren bundna vid, var den gamla människan, och vid den voren i bundna genom lagen, som just befäste syndens herravälde i eder. Men sedan den gamla människan blivit korsfäst (kap. 6: 6), så ären i dödade från lagen och det genom Kristi kropp d. ä. genom hans död. Ty Kristi död var en död från synden och lagen, och den innefattade i sig död från synden och lagen för alla, som tillhöra honom. I och genom föreningen med honom äro de dödade från synden och lagen liksom han. Se 2 Kor. 5: 15.

Denna tolkning ligger nog närmast på grund av jämförelsen. Dock synes den ganska invecklad. Enklare, om ock något avvikande från jämförelsen med kvinnan, torde vara: Genom mannens död är kvinnan död från mannen, så att hon kan giva sig åt en annan man. Sammalunda ären även i döde från eder förre man, Mose lag, och det genom Kristi kropp, tillsammans med vilken i ären döde och begravne (kap. 6: 3 f.), på det att i nu mån giva eder åt en annan man, nämligen åt den från de döda uppståndne Kristus.

v. 5. Märk, att aposteln icke säger: då vi voro i kroppen, ty i kroppen voro de naturligtvis allt fortfarande. Angående avlidna kan man tala om den tid, då de voro i *kroppen*, ty de äro icke mer i kroppen. Beträffande de troende, som ännu äro i kroppen, kan

* Vid dessa uppsatser följes den översättning av Nya Testamentet och Psaltaren, som utgivits av lektor P. Waldenström (textupplagan).

man tala om den tid, då de yoro i *köttet*, ty de äro icke mer i köttet. Köttet betecknar här, såsom så ofta annars, människans genom synden fördärvade natur. Att vara i köttet är att till sitt inre och yttre liv vara inskränkt inom denna syndiga natur samt behärskad av henne. Detta varande i köttet var det, som utmärkte den gamla människan.

Syndernas lidelser äro de lidelser, som reta människan till synd. De stiga upp ur *köttet*, och de väckas (icke dämpas utan väckas) genom lagen i kroppen och dess lemmar. Resultatet av deras verksamhet är *frukt åt döden*, d. v. s. ett leverne, som leder till evig död (se kap. 6: 23). Paulus var (liksom Frälsaren själv) icke rädd för att tala om den eviga förtappelsen. Läs Matt. 7: 13, 25: 41. Man kommer icke ifrån saken därigenom, att man hånar det talet. Huru många äro icke de, som lekamligen bragt sig i olycka och död därigenom, att de hånfullt skrattat åt andras varningar! Och alldeles detsamma sker på det andliga området.

v. 6. Paulus säger *vi*. Han talar om sig och andra troende judar. De hade varit under Mose lag, men voro nu lösgjorda därifrån. Hedningarna voro utan lag och hade därför icke behöft »lösgöras» från lagen. Men då de, som voro under lagen, måste lösgöras från densamma, så var det orimligt att, såsom falska lärare gjorde, tvinga hedningarna in under lagen. Läs Apg. 15: 1 följ., Gal. 5: 1 följ.

Andens nya väsende är det nya väsende och liv, som verkas av den helige Anden. Bokstavens gamla väsende är det gamla köttliga väsende, som vi levde uti, då vi voro under bokstaven (d. v. s. lagen). Ty då voro vi fångar i synden, men nu hava vi, såsom här står, dött bort från henne.

Paulus sätter på flera ställen mot vartannat anden och bokstaven, d. v. s. lagen. Se 2 Kor. 3: 6—8, Rom. 2: 27, 29. Lagen kallar han »bokstaven», emedan han är ett yttre skrivet bud. Anden åter är Guds Ande, som bor och verkar i den troende. Läs Jer. 31: 33, Hes. 11: 19, 36: 26, Ebr. 10: 16.

Att vara träl i bokstavens gamla väsende är att vara träl under synden. Se kap. 5: 20. Att vara träl i Andens nya väsende är att vara träl åt Gud och rättfärdigheten. Läs Rom. 6: 18—22. Men att vara träl åt Gud, det är att till hela sin inre och yttre varelse regeras av Guds Ande. Ett sådant liv blir en »träldom i rättfärdighet», den fullständiga motsatsen emot »träldom i synd». Men att sålunda vara »träl åt Gud», det är den allra högsta andliga frihet. Ty den fulla friheten består däri, att jag blivit så ett med Gud och är så genomträngd av hans Ande, att jag *icke kan* synda (1 Joh. 3: 9). Syndens träldom består däri, att jag är så genomträngd av synden, att jag *icke kan låta bli* att synda.

P. W.

Vad vi än må företaga,

gäller det, att vi bedja Gud om nåd och kraft att kunna utföra det. Ty om vi aldrig så mycket tro och lita på, att vi skola kunna genomföra det, som vi företaga oss,

skall det dock misslyckas, därest vi icke för varje dag och tillfälle genom bön särskilt hämta nåd och kraft från Gud. Många kristliga företag, som i begynnelsen sågo mycket lovande ut, hava gått om intet blott därför, att de, som stodo i spetsen, upphörde att allvarligt och innerligt bedja. I början gick allt väl, därför att de då voro brinnande i anden och ihärdiga i bönen. Men sedan började det, såsom det såg ut, gå liksom av sig själv, och så blev bönen icke mer så innerlig som förut utan mer mekanisk. Och vad blev följden? Jo, att välsignelsen avtog och att den där kristliga verksamheten efter hand helt och hållet måste upphöra. Gud visade sig icke närvarande i densamma, därför att de, som skulle vara hans redskap, icke levde i böneumgänge med honom.

P. W.

Tiden är inne.

Tiden är inne att uppstå av sömnen,
Dröj icke längre din frid att besinna;
Förrän du anar, kan brudgummen komma,
Är du då redo att gå till hans möte?

Minnes du ännu de ord, som han talat
Till sina lärjungar: »Vaken och bedjen,
Att I ej fallen i frestelsens stunder!»
Blive det ordet din ledlyr i livet!

G. W.

En annan fråga.

Vad skola vi göra för att vinna vår uppväxande ungdom för Kristus? Så frågas det ofta nu och det med rätta. Men se här en annan lika mycket viktig och berättigad fråga: Vad skola vi göra, om vår uppväxande ungdom icke vinnes för Kristus? Skola vi då stå fast eller skola vi övergiva vår tro och möta det uppväxande släktet på halva vägen?

»Om någon kommer till mig och icke hatar sin fader och moder och hustru och barn och bröder och systrar och därtill även sitt eget liv, han kan icke vara min lärjunge» (Luk. 14: 26). Så mycket kostar ett sant lärjungaskap med Jesus. Äro vi beredda att giva det priset? Du troende fader och moder. Du önskar få dina barn med dig på trons väg. Det är din dagliga bön. Det är målet för din uppfostran och strävan med dem. Men tänk nu, om barnen i trots av allt detta akta sig själva ovärdiga det eviga livet och fara fort på förtappelsens väg, är då kärleken till Kristus starkare än till dina barn, så att du hållre uppoffrar dem än Kristus? Ack, det kostar något att vara en kristen, det kostar något att vinna sin själ. *Det kostar allt.* Och här är icke den förnämsta frågan, vilka eller huru många vi skola vinna för Kristus, utan är jag vinnaren själv? Är jag född på nytt, så att jag har Andens vittnesbörd på mitt barnskap med Gud? Skall jag hålla ut intill anden och varda frälst? Det är icke genom arbetet på andras frälsning vi själva frälsas, som så ofta fram-

hålles, utan det är i arbetet på vår egen frälsning först och främst, som vi äro dugliga att vara redskap till andras frälsning. O, I föräldrar, lycka till att vinna edra barn för himmelen, men lycka till framförallt att själva komma hem. I barn, lycka till att vinna edra föräldrar för Herren, men sen bara till, att de icke bliva eder till fall. Du broder och syster, som är ensam troende i en stor syskonkrets, stå fast, så att du icke för fridens skull jämkar något litet med Guds ord, och låt icke satan inbilla dig, att om du bara avprutar något av din kristendom, så skola de dina avpruta något av sin världslighet, och så mötens I på halva vägen. Se, det är den stora faran i vår onda tid. Här är det som så många stupa och falla. Djävulen har bytt om strids-sätt. Världen har tagit på sig helgdagskläder. Den predikar även den om nykterhet, sedlighet och god moral i våra dagar, så att många troende mista besinningen och tro, att hela världen skall bliva frälst. Och likväl pekar skriften hän emot den yttersta tidens stora veder-möda, och avfallet har redan begynt, och världens fina yta är endast förspelet till den antikristiska tiden. Må vi icke låta oss bedragas. Här gäller det i sanning att ro emot strömmen och försaka icke allenast det käraste på jorden för Kristi skull utan därtill även sitt eget liv för att vara en Kristi lärjunge. »Sammalunda var och en av eder, som icke försakar allt vad han äger, han kan icke vara min lärjunge». När Kristus blir så outhärlig, att han är förmer än maka, barn, syskon, föräldrar och allt, då först ha vi erlagt det priset. Och då först kunna vi ha hopp om att vinna de våra för Kristus. Ty de vinnas icke därigenom, att vi göra oss delaktiga med dem i deras världsväsende utan tvärtom, att vi taga ett bestämt avstånd ifrån deras världsliga liv. Paulus var korsfäst för världen och världen för honom. Därmed menas å ena sidan, att världen icke hade något med Paulus att skaffa utan önskade honom bort ifrån sig såsom en förbannad, och å andra sidan, att Paulus icke hade något med världen att skaffa utan önskade att skiljas hädan och vara med Kristus, bort ifrån världen, som också var för honom såsom förbannad. Så stor var gränslinjen dem emellan. Korset skilde dem åt. Och likväl vann Paulus många av världen för Kristus. Men det gjorde han icke genom att bliva ett med världen utan genom att predika den korsfäste Kristus till ett vittnesbörd för dem. Vårt ansvar är icke i främsta rummet att vinna vår ungdom för Kristus utan att vittna om Kristus och leva ett Kristusliv, så att de bliva utan ursäkt på domens dag. Därigenom fria vi ock vår egen själ och därigenom skola även några bliva frälsta. Alla bliva det icke, ty få äro de bland både ungdom och äldre, som finna livet. Och i den tillkommande världen äro alla jordiska band upplösta, så att där är icke frågan om föräldrar eller barn, »ty i uppståndelsen varken gifta de sig eller bortgiftas, utan de äro såsom Guds änglar i himmelen» (Matt. 22: 30).

Må vi därför se till, att vi arbeta, och det med fruktan och bavan, på vår egen frälsning.

A. E.

Statskyrka och frikyrka.

Föredrag i Kristinehamn den 7 maj 1909 af J. Norberg.

I.

Jag har blivit anmodad att vid detta tillfälle säga något till försvar för frikyrkoprincipen vis å vis statskyrkan. Men såvida man med frikyrka menar en frikyrka av på Herren troende och inte en folkkyrka, vill jag inte tala om frikyrka och statskyrka såsom tvänne motsatser, av vilka den ena skall utesluta den andra. Ty de hava båda sitt berättigande och hava olika uppgifter att lösa. Att därför söka med den ena undantränga den andra eller vilja dräpa den ena för den andras skull, synes mig vara mindre välbetänkt. Man skall icke lyfta svärdet och rikta dödshugg mot något, som kan användas i det godas tjänst. Det är lätt att skaffa bort, vad som finns, för dess bristers skull, men det är icke lika lätt att sätta något bättre i stället. Detta vare nu sagt med hänsyn till såväl statskyrkans som frikyrkans existensrätt.

Då det nu emellertid gäller en jämförelse mellan statskyrkans och frikyrkans berättigande, äro vi så illa ställda i vårt land, att vi därvid måste jämföra statskyrkan, som är, med frikyrkan, som på det hela taget icke är, utan som man nästan uteslutande får föreställa sig. Men det är klart, att beviskraften i de resultat, som en sådan jämförelse giver, icke kan bli synnerligt stor, då detta resultat måste bero på, hurudana tankar man gör sig om en möjligen blivande frikyrka.

Vi kunna väl knappt tala om, att vi hava något annat lagligen ordnat frikyrkosamfund i Sverige än metodistkyrkan. Men den är ju jämförelsevis liten här och dess verksamhet är med hänsyn till landets folk-mängd och storlek tämligen begränsad. Den mest omfattande verksamhet vi hava på frikyrklig grund är val den, som bedrives av Sv. Missionsförbundet. Men dels är denna organisation ännu helt ung, dels saknar den kyrkoförfattning.

Då jag nu emellertid är mest förtrogen med dess förhållanden, och vi därinom ju även söka praktisera friförsamlingsprincipen, sådan vi finna den tecknad i N. T. och den apostoliska trosbekännelsen — någon statskyrkoprincip finns inte tecknad där — torde det till-låtas mig att få hämta materiel för jämförelser därifrån, på det att endast faktiska och kontrollerbara förhållanden må komma till användning såväl från den ena som från den andra sidan. Det skulle kunna hända, att jag gjorde mig skyldig till misstag, om jag började röra mig med andra frikyrkliga organisationers förhållanden. Med detta vill jag dock icke på minsta sätt söka ignorera dessa organisationer eller fränkänna dem deras betydelse och värde. Jag hoppas, att ingen håller vill se saken så. Men jag vill, att faktiska och kontrollerbara förhållanden skola få bevisa såväl den ena som den andra kyrkoprincipens värde.

I den apostoliska trosbekännelsen säges nu kyrkan vara de heligas samfund — icke ett samfund av vad folk som helst utan ett samfund av de heliga. Den säges icke håller vara ett samfund av heliga, liksom skulle varje samfund av några vissa utvalda heliga kunna

vara Kristi kyrka, utan hon är *de heligas* samfund, d. v. s. ett samfund för *alla* heliga. Ett samfund av heliga, där andra, som också äro heliga, icke få något rum, kan visserligen vara en kyrka, men icke den kyrka vi bekänna oss tro på i tredje trosartikeln. Den kyrkan är sådan, att den kan famna *alla* heliga. Och heliga kallar skriften alla, som äro i Kristus, d. v. s. leva i trosgemenskap med honom. Därför kännetecknar Paulus församlingen i Korint så: »Den Guds församling, som är i Korint, de helgade i Kristus Jesus, de kallade heliga». Det var dessa »heliga», som gav församlingen dess karaktär såsom en »*de heligas församling*» i kap. 14: 34, trots det att där rådde mycken brist och sådana funnos, som t. o. m. borde hava uteslutits.

Det är en väsentlig skillnad på ett samfund av heliga med en eller annan dold skrymtare och ett samfund av uppenbara lastens trålar med en eller annan helig, som för en trängd och föraktad tillvaro där inom. Det är ock skillnad på ett samfund, som kan famna *alla* heliga, men likväl *endast* dem, som äro heliga, och ett samfund, som kan famna *endast de heliga, som äro av en viss kyrkoberkännelse*, eller ock famnar *alla både heliga och oheliga*, och i vilket de senare då hava frihet att efter godtycke trampa och plåga de förra, såsom händelsen varit och är inom statskyrkoförsamlingarna. Det förra är de heligas samfund, de senare icke.

Inom Svenska Missionsförbundet hava vi nu, allt ifrån dess början, sökt tillämpa denna församlings- eller kyrkoprincip såsom den är uttryckt i tredje trosartikeln, och såsom även apostlarna tydligen hava tillämpat den. Och de uppnådda resultaten försvara den på ett glänsande sätt. Den rörelse, som denna princip uppbär, har nämligen växt, växer och vidgar sig alltför, väl till glädje endast för somliga och till bekymmer för andra, men alltid med resultat, som bringa andlig och lekamlig välsignelse. Den är därför föremål för mångas betraktelser och omdömen, ibland välvilliga, ibland ovänliga. Man talar allvarligt om den och man gycklar över den. Men för de flesta är den en stötesten. Därför har man på sina håll fröjdats i hoppet om dess undergång. Men detta hopp har dock ända hittills icke velat gå i uppfyllelse. När man trott, att slutet skulle vara nära, har den tätt sig livskraftigare än förr och har sålunda, så långt kontrollerbara fakta tala, visat, att frikyrkoidén även i vårt land förmår uppbära en omfattande och alltiämt växande verksamhet.

Med avseende på yttre organisation hava många tyckt, att denna rörelse företett en anblick av svaghet. Man har tyckt den vara ett exempel på andlig förvirring och oreda, ett samröre av oförenliga element o. s. v. Men i praktiken har det visat sig, att det, som tätt sig som svaghet, i själva verket befunnits vara dess styrka. Ty vad man kallat oreda har oftast varit blott ett praktiserande av den tros- och samvetsfrihet, som kristendomens egna urkunder häfda och försvara. Det egentliga sammanhållningsbandet har därför icke varit synodbeslut i trossaker, varigenom man velat stå som ett från andra troende avsondrat helt, utan det har varit den enhets- och samhörighetskänsla, som bibelns tro skapar och som gör, att i sann mening gudfruktiga själar känna sig dragna till varandra även trots olika

uppfattningar och tankar i frågor, på vars rätta förstånd livet i Gud icke hänger. Och den innersta tågan i detta sammanhållningsband har varit och är den alltid hållbara inbördes kärleken, som ock därför kallas fullkomlighetens band. Inom statskyrkan finns nu detta sammanhållningsband till endast på predikokonsepterna och kan inte finnas annorstädes. Ty huru skulle gudfruktiga människor och ateistiska smädare och bespottare kunna hålla ihop i andliga ting? Motsatta intressen i livets viktigaste frågor kunna icke verka sammanhållande. Och där sådant lyckats i hithörande fall, har det alltid lett till de sorgligaste resultat.

Nu är det sant, att denna sammanhållande kärlek ibland oss understundom satts på hårda prov. Men var sker icke sådant? Och när den till sist ändå alltid segrar och förblir den oövervinneliga sammanhållande kraften, så kan den trots allt ändå sägas vara den, som regerar. Det hela har därför fortfarit att hålla tillsammans och har bättre än många med gemensamma tros-läror sammanskruvade organisationer förmått bevara den inre trevnaden och glädjen i arbetet.

Den kraftkälla, som givit rörelsen dess hastiga utbredning och fortfarande förläna den sin växtkraft, är sålunda förborgad men givande. Den rinner opp inom den eviga världen och har sitt utflöde från Guds och Lammets tron. Det är icke den närvarande utan den »tillkommande världens krafter», som här, liksom i hela den kristna församlingen, både nu och fordom, uppenbarar sig och kommer till synes. Av den närvarande världens kraftresurser, dess guld och rikedom, dess makt och valde, dess lärdom, konst och förfining göras inte stora insatser här. Tvärt om blir den kraft, som dessa resurser förläna, oftast riktad emot denna rörelse. Men därav skadas den dock icke, så länge krafttillflödet från den eviga världen inte är avbrutet. Och det avbrytes endast därigenom, att inträngande synd och otro börja hyllas och försvaras. Sker detta, då upphör rörelsen att vara en av Guds kraft uppburen och hägnad rörelse. Då förfaller den till något, från vilket Gud tager sin vårdande hand. Vissa religiösa organisationer inom katolska kyrkan, för att inte tala om denna kyrka själv, som alltid varit och är en frikyrka, giva i det hänseendet varnande exempel. Bemanlad och hyllad synd inom någon del av den kristna församlingen är såsom brand eller röta i någon del av människokroppen.

Från forna tider.

Ofta talas om de försakelser och uppoffringar, som missionärer i hednavärlden måste göra. Och ingen skall förneka det. Men det kan då vara gott att erinra om, huru andliga banbrytare i vårt eget land kunnat hava det i tider, som icke ligga så långt tillbaka.

Dessa tankar kommo för mig, då jag genomläste en liten i Uppsala nyss utkommen mycket lärorik skrift med titel: *Carl Erik Læstadius, en bild ur en norrländsk prästsläkts liv*.

Född i ett fattigt hem men utrustad med ett ovanligt begär efter kunskaper och en okuvlig energi, lyckades Læstadius ej blott taga studentexamen utan ock

filosofie doktorsgraden. Han icke blott uppehöll sig själv genom privatundervisning under studietiden utan kunde även hjälpa sina fattiga föräldrar och yngre syskon, vilket kostade honom utsägliga försakelser.

Till följd av hans lärdom och stora begåvning försökte man i Uppsala att få behålla honom vid universitetet. Men kärleken till hembygden, Lappmarken, samt åstundan och hoppet att kunna bättre understödja sina föräldrar samt taga sig an och uppfostra sina yngre halvsyskon, gjorde att han gick in på den prästerliga banan. Han blev 1806 komminister i Jokkmokk med station i det avlägsna Kvikkjokk. Där tillbragte han hela sitt liv. Några drag ur Læstadius barndom må här meddelas:

Lars Levi var född i Jäkkvik uti en kall och usel stuga. Modern, Anna Lena, bar själv barnet 7 mil till prästen för att döpas. Före barnets födelse hade hon en gång i drömmen sett en liten gosse med namnet Levi springa efter hennes man och vid barnets födelse hade hon åter drömt, att någon ropade Lars. Därför fick han heta Lars Levi.

I Buokt föddes Petrus en vinterafton, sedan modern hemkommit från skogen, där hon arbetat med att hugga och draga hem björkris till nödfallsfoder åt kreaturen. Tidigt följande morgon rände nybyggaren, hos vilken Anna Lena Læstadius bodde, på skidor till en mil därför belägna kyrkplatsen. Det nyfödda barnet medfördes i en kont — en urholkad och med skinn överdragen träklabb — för att bli delaktigt av dopet.

Från Jäkkvik flyttade familjen till Arjeplogs kyrkplats. Där fick Anna Lena utföra tunga mansgöromål. Antingen med handskära eller med blotta handen upphämtade hon mellan stenarna de grässtrån, som andra lämnat, eller ock bärgade hon med lia den glesa starren på oländiga och ofruktsamma myrar, som ingen brydde sig om. Sålunda kunde hon på detta för foderbrist kända ställe underhålla två kor, några getter och får. På vintern drog hon själv hem det på sommaren inbärgade höet. Likaså veden. Fisket fick ej heller glömmas. Under tiden fingo barnen sköta sig själva. Petrus berättar: När min mor gick ut blevo vi barn fastbundna, den ene vid bordsfoten och den andre vid spiselstolpen, en ganska nödvändig åtgärd. På den tiden voro ock alla nybyggare i Arjeplog stadda i stor fattigdom, och de voro få, som kunde sägas hava dagligt bröd. Deras barn uppfostrades ock i armod och fattigdom, men så föraktade och uttrasiga som vi funnos inga i hela socknen.

Oaktat fattigdomens tryckande börda lyckades denna familj att draga sig fram utan att taga i anspråk medmänniskors hjälpa. Och trots allt strävande för uppehållet åsidosatte föräldrarna ej heller att mycket tidigt bibringa barnen det första kunskapsmålet. Vid 5 års ålder läste Petrus redigt i varje svensk bok, som han kom över, och vid 6 år kunde han giva »enfaldiga svar i kristendomens huvudstycken». Men innan barnen knappt kunde tala, fingo de av fadern lära sig bedja. Bönen var varje morgon det första och varje afton det sista. Petrus betygar om moderns undervisning, att de mest estetiska predikningar aldrig gjort den effekten på honom som hennes enfaldiga lärdomar, och tillägger: »Om eljest det är sant, att vi lära för livet, ej för sko-

lan, så har jag bland alla mina lärare, vilka jag alltid med tacksamhet och högaktning ihågkommer, dock henne mest att tacka för. — Frid med hennes aska!»

På grund av de skildrade förhållandena i fadernehemmet hämtade Carl Eric år 1808, när han hunnit bli bofast i Kvikkjokk, till sig sina bröder, som voro den ene 6, den andre 8 år. Ehuru löneinkomsterna syntes otillräckliga för hans egen alltmera tillväxande familj, underhöll han och undervisade dem i 8 år, och året före sin död lyckades han få in dem i Hernösands gymnasium. Han var således den, som drog fram de två sedermera som lappmarkspräster så framstående och vittbekante männen.

Carl Eric Læstadius, själv en man av järn, talade aldrig om försiktighet och aktsamhet för förkylningar, men ofta om klemighet och ömtålighet. Pojkarne fingo springa barfota genom snödrivorna, om de så behagade. Inga bekvämligheter i deras kammare. Tidigt om morgonen kom han alltid själv med en eldbrand i handen, kastade den i spisen och ropade: *upp gossar!* Bläcket, det enda våta, som där vanligen fanns, var stenfruset och rimfrost på sängkläderna, där man andats. Gosarne fingo likväl stiga upp genast och göra eld åt sig själva. Förmodligen gick han just därför själv och väckte, att ingen av barmhärtighet måtte göra upp eld åt dem. Att hugga ved, arbeta i åker, fiska, bärga hö, med ett ord, allt slags arbete i orten fingo de grundligen öva sig uti. Om hösten vadade de i iskallt vatten och slog starrångar. Det var isskorpa om morgnarna — dock vadade de barfota. Det var en rätt plantskola för missionärer i Lappmarken. Morsgrisar och sängkammarpiltar duga icke därtill, de må nu äga vilka lysande talanger och partier som helst i övrigt.

P. W

Från Amerika.

»Plöjar-evangelisten».

Till Weckobladet skrives från Kansas City om evangelisten Gipsy Smiths väckelsemöten därstädes följande:

»En framstående vältalare som Bryan eller en världsbekant statsman sådan som Roosevelt skulle nog för en kväll kunna till trängsel fylla Convention Hall, men vilken statsman eller vetenskapsman skulle med sitt ämne, vad det än måtte vara, kväll efter kväll kunna väcka ett så intensivt intresse som Gipsy Smith med sin enkla predikan om Jesu makt att frälsa.

Vår stora byggnad, Convention Hall, en av de största samlingslokaler i Amerika, med sittplatser för över 14,000, har dessa veckor kväll efter kväll varit till trängsel fylld en timme före mötets början, och vid middagsmötena ha från 4 till 8 tusen lämnat det brådsakande affärslivet för att lyssna till evangelisten. Möten för dem, som ej rymts i lokalen, hava hållits i korridorerna, i ett stort tält strax bredvid och i närliggande kyrkor, och likväl hava många fått vända om utan att få tillfälle att lyssna. Tusentals hava besökt frågorummen, och det finnes väl knappast ett hem i vår stad, där icke Gipsy Smith och hans förkunne varit samtalsämnet. Somliga äro förbittrade och förklara honom vara en skojare, andra, och de äro många, prisa Gud

för syndernas förlåtelse. Hela familjer ha vänt synden ryggen och börjat ett nytt liv i Guds gemenskap. På de om kvällarne packfulla spårvagnarna sjunges det, så att det hörs vida omkring: »Vart han leder, vill jag följa».

Gipsy Smith är icke lik andra mer eller mindre moderna evangelister, han påminner varken om den ene eller andre. I sitt hemland England har han fått namnet plöjar-evangelisten, och den titeln passar honom bättre än allt annat.

Han skummar icke på ytan, han går djupt, han gräver som en vis byggmästare ända ned till bergsgrunden.

Han fördömer synden — teatern, dansen, kortspelet och alla dessa ting, vilka tyvärr så ofta tolereras särskilt bland de amerikanska kristna — men han predikar icke om dem, som så många evangelister göra. Han kastar då och då ut ett gripande, träffande ord mot dem, men det stora huvudämnet i hans predikan är Golgata — Jesus Kristus och honom korsfäst. Någon frågade honom en dag, när han skulle predika om »den nya teologien». »Aldrig», svarade han, »jag har för mycket att göra med den gamla.»

Stadens präster och 600 troende män och kvinnor ha varit honom behjälpliga, då det gällt att föra de frälsningssökande till Kristus. Frågorummet har under kvällarna utgjort en skön syn.

Hundratals ha besökt Gipsy Smith i hans bostad och där vid hans sida funnit sin Frälsare. Andra skriva till honom, och huvudinnehållet av deras brev är frågan: Vad skall jag göra, att jag må bli frälst? Varje kväll ha tjogtals brev framlämnats till honom från fäder och mödrar, bröder och systrar med begäran om förböner för någon älskad, som vandrar borta från Gud. Stadens tidningar ha rapporterat såväl mötena som predikningarna mycket utförligt, och underrättelser ha kommit in om sådana, som läst referaten, träffats av Guds helige Ande och blivit födda på nytt.

En sångkör, bestående av 1,000 röster, har varit honom till hjälp vid sången, vilken han själv leder på ett mästerligt sätt. Han har en vacker tenorstämman och sjunger vid varje möte någon solosång.

Många äro de gripande episoder, som inträffat i samband med mötena. Gipsy Smith fick en dag besök av en affärsman, som önskade samtala med honom om det enda nödvändiga. Deras samtal slutade med, att de böjde knä vid korsets fot, och mannen gick glad hem. På kvällen frågade Gipsy Smith vid eftermötet, om den mannen, i händelse han var närvarande, hade mod att stiga fram. Nästa ögonblick steg en man långt nere i salen upp och gick i spetsen för sin hustru och sina två barn in i frågorummet. Unga och gamla gråto vid den synen, och den kvällen hade hela familjen omfattat Kristus såsom sin Frälsare.»

Från missionen i Lappland.

Svenska Missionsförbundets Expedition, Stockholm.

Du gläder mig, Herre, med dina gärningar; jag vill jubla över dina händers verk. Ps. 92: 5.

Under julen och nyåret hade vi möten i vårt bönhus

här i Wilhelmina tvenne gånger varje helgdag, och efter den nåd Gud gav oss, förkunnade vi för de ganska talrikt samlade Guds stora kärlek uppenbarad i Jesus Kristus. En skön stund hade vi på annandagsaftonen. Vi hade då en liten fest för söndagsskolbarnen, då julgranen plundrades till stor glädje för barnen. Föräldrarna och många andra voro närvarande, så att alla sittplatser voro upptagna. Herrens Andes närvaro förspordes.

Efter nyåret reste jag ut på en missionsresa, den skönaste jag någonsin gjort. I april sistlidet år sände Gud en väckelse i några byar vid Malmomajsjön. I en av dessa byar är nu en livlig ungdomsförening av över 30 medlemmar. Under den nämnda resan har jag fått bevittna, huru Gud med sin Ande besökt tvenne andra byar. Jag har varit evangelist här i Vilhelmina i 13 år, men något så härligt har jag aldrig fått vara med om. Jag har under min verksamhetstid mången gång känt mig så orolig över folkets likgiltighet, att sömnen under natten vikit från mina ögon. Under denna vecka har det varit glädje i himmelen bland Guds änglar och även för mig över syndare, som fallit ned vid Jesu kors och mottagit frälsning.

Då jag midsommartiden varit uppe på de höga fjällen och sett dem glimma i midnattssolens ljus, har det varit en övermåttan härlig syn, varvid jag fröjdats och förundrat mig över Guds underbara verk. Denna härlighet kan dock icke jämföras med den, man förnimmer, då man får böja knä tillsammans med över sina synder bedrövade själar, och få förnimma, huru nådens sol genom tron på Jesus skingrar syndens mörker och återglansen av Kristi frid återspeglar sig i »själens spegel». O, härliga Guds under.

Bröder! Bedjen skördens Herre, att han sänder arbetare i sin säd, vilken nu håller på mogna till skörd!

En ringa bröder i Herren.

J. U. Björk.

Herren hör bön.

Vid ett möte för några dagar sedan, då åtskilliga personer lämnade sig åt Gud, observerade jag en ung kvinna, som grät hejdlöst. Då jag frågade henne, om det var över sina synder hon grät, svarade hon, att sina synders förlåtelse ägde hon sedan flera år tillbaka, men ingen enda i hemmet frågade efter Gud, och det var detta, som gjorde henne så bedrövad. Jag uppmanade henne att i fortsättningen bedja i tro och förbida tiden och uppmanade dessutom de troende att ha den familjen i åtanke. Och nu efter endast en liten tid ha tre av bröderna blivit omvända.

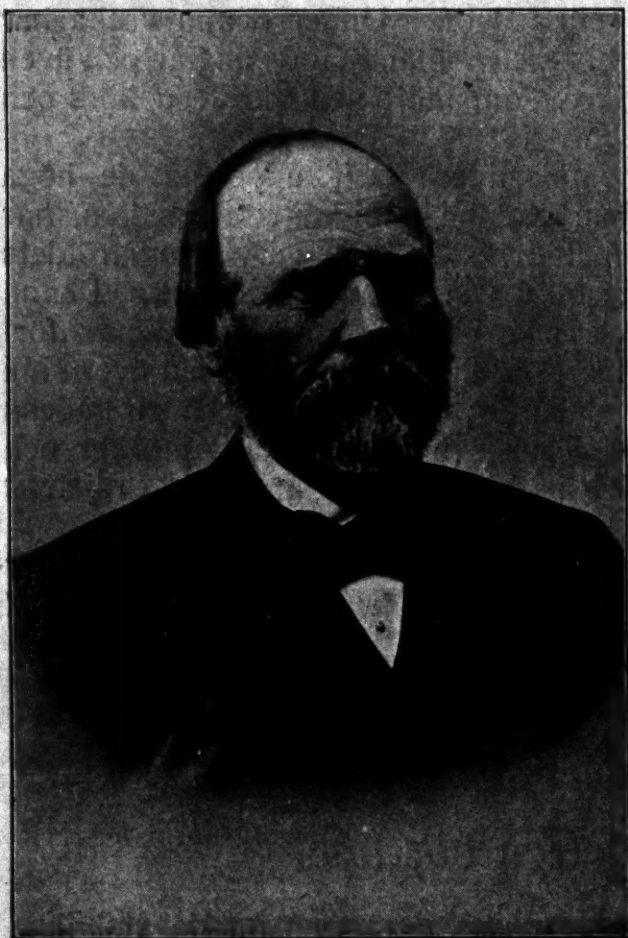
K. W—g.

Olof Nilsson.

Sjuttio år fyllde den 3 maj predikanten i Gestriklands Ansgariiförening, Olof Nilsson från Hedesunda. Han föddes nämligen i Oppåker, Hedesunda, den 3 maj 1839. Olof Nilsson blev vid 22 års ålder omvänd till

Gud. Det fanns vid den tiden endast några få troende i socknen, vilka brukade samlas här och där i gårdarne. Till dessa slöt sig Nilsson genast och blev av dem snart ombedd att föreläsa på mötena och kom därför redan från början att intaga en ledande ställning. Samtidigt arbetade han i jordbruket på fädernegården, tills han år 1867 kallades av Gefle Arbetsförening att verka inom Gestrikland såsom kolportör och predikant. Dessförinnan bevisade han pastor Ahlbergs kolportörskola i Grythytted 2 terminer och erhöll sedan Fosterlandsstiftelsens kolportörsbetyg. Då sedan Gefle Arbetsförening ombildades till Gestriklands Ansgariiförening, kvarstod Nilsson som dess predikant och har alltsedan verkat i dess tjänst. Han har därunder genom sin sång och sina trosfriska och kraftiga predikningar fått vara till mycken välsignelse för Guds folk, och många hava genom hans vittnesbörd kommit till tro på Gud.

Olof Nilsson.

Även uti sin hemsocken har han utfört ett gott arbete under sin verksamhetstid och villigt ägnat den tid han haft övrig för verksamheten där. Han har också i många år tillhört missionsföreningens styrelse samt i flera år varit vice föreståndare i församlingen. Församlingen hade fördenskull anordnat en fest för honom på 70-årsdagen, vid vilken tal, sång m. m. förekom. Dessutom överlämnades från församlingen och blåbandsföreningen värdefulla presenter. Flera telegram anlände, bland dessa ett från Ansgariiföreningens styrelse. Allt bar vittnesbörd om, att Olof Nilsson gjort sig älskad och omtyckt i vida kretsar.

Begåvad med en för sin ålder ovanligt god hälsa och ett friskt och glatt humör, hoppas vi, att han ännu i många år skall få verka ibland oss.

J. Lindén.

E. P. Strömbom †.

Ännu en för Sv. Missionsförbundet varmt intresserad och i Herrens tjänst trogen arbetare har ingått i vilan. Såsom ryktet redan förmått avled godsägaren E. P. Strömbom, Persborg, i sitt hem den 30 april 1909 efter endast 8 dagars sjukdom.

Strömbom föddes i Öster-Leufsta socken, Uppland, den 12 febr. 1836 och flyttade till Persborg (1/2 mil utanför Gefle) på hösten 1857, där han en tid hade tjänst såsom rättare hos brukspatron Rettig. Omständigheterna och Guds hand fogade det så, att han efter något mer än 10 år inköpte hela den stora egendomen, vilken han sedan omsorgsfullt skötte till sin död.

Sommaren år 1859 besöktes han så kraftigt av Guds Ande, att det blev honom omöjligt att motstå längre. Övervunnen av Herren, blev han snart en trogen arbetare i Guds vingård. Såväl enskilt som offentligt vittnade han om sin Frälsare och blev trogen däri så långt krafterna i ålderdomen tillåto.

En tid tillhörde han en missionsförening, som verkade i samband med Fosterlandsstiftelsen, men då Valbo ev. friförsamling bildades år 1877, valdes han till dess föreståndare och ordförande. Med sitt saktmodiga, gudfruktiga sinne

var det honom möjligt att genom Guds nåd på ett förtjänstfullt sätt sköta dessa maktpåliggande uppdrag ända till sin död.

Med hans bortgång har nu därför, mänskligt talat, Valbo ev. friförsamling gjort en stor förlust, och omöjligt är att till sitt fulla värde uppskatta det intresse och arbete, som han nedlagt i nämnda församlings verksamhet. Såsom en ordets förkunnare var han gärna hörd

och till honom såg man upp såsom barnet till sin fader.

För söndagsskolan och ungdomsverksamheten var han varmt intresserad. I ungdomsföreningen var han såväl hedersledamot som styrelsemedlem.

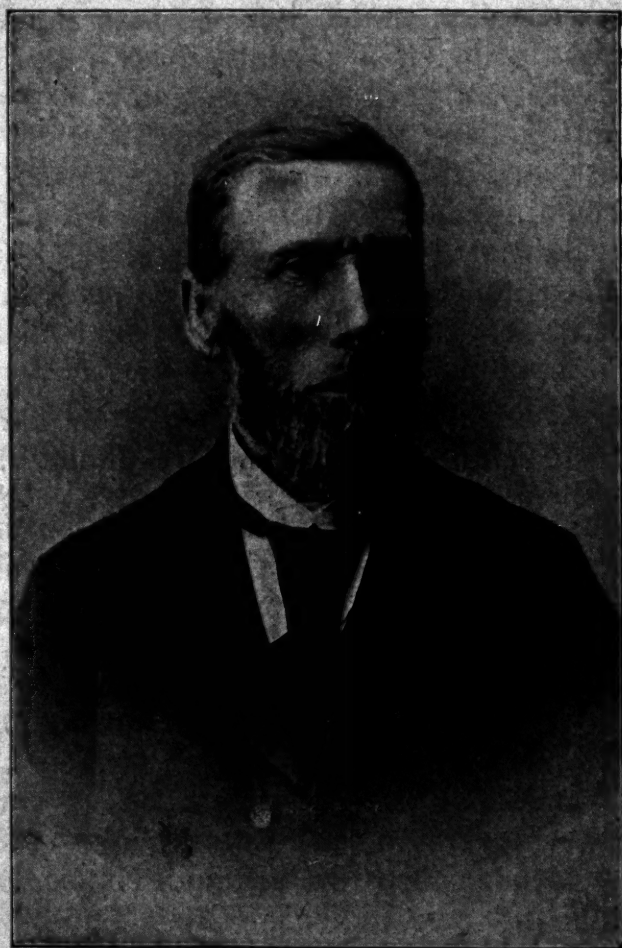
Även ifråga om kommunala angelägenheter åtnjöt han stort förtroende, ehuru han av vissa skäl ofta avböjde erbjudna uppdrag.

Att hans livsgärning varit sedd och värderad visade sig också vid jordfästningen i Valbo kyrka sönd. den 9 maj, där en stor vänkrets var samlad.

Gud löne sin trogne tjänare!

Frid över hans minne!

Aug. Svedlund.

E. P. Strömbom.

Vår missionsföreståndare sjuk i Tyskland. | Många av våra läsare ha redan genom de allmänna tidningarna fått veta, att vår missionsföreståndare, lektor P. Waldenström, ligger sjuk i Dresden i Tyskland. Redan vid missionskonferensen i Bremen kände han sig illamående, så att han icke kunde delta i alla förhandlingar. Därifrån reste han till sin dotter och måg i Dresden. Vid framkomsten dit måste han intaga sängen, och efterskickad läkare konstaterade bältros på grund av överansträngning. Flera meddelanden ha under sjukdomen ingått hit. Ännu är han icke nämnvärt bättre, men vi ha dock gott hopp om, att han snart blir så pass kry, att han kan företaga hemresan.

Må vi samfällt frambära honom i bön inför Gud, att han må återställa honom till hälsa och krafter.

Vår konferens och vårt årsmöte. | Innan nästa nr av Pietisten utkommer, ha vi hållit både vår konferens och vårt årsmöte. Vi bedja därför att nu dels få hälsa alla deltagare välkomna upp till högtiden dels uttala den önskan och förhoppning, att både konferens och årsmöte må bli goda möten. Det är ganska betydelsefulla frågor, som förekomma till behandling rörande den inre missionens ordnande. Må Herren få leda det hela efter sin goda vilja.

Missionsskolans avslutning. | Missionsskolans avslutning kommer att äga rum fredagen den 28 maj med början kl. 11 förmiddagen. Detta är det första läsåret på den nya skolan, som då avslutas. Att avslutningen blir så tidigt som den 28 maj beror därpå, att pingsten kommer så tidigt och att eleverna vilja och behöva komma ut till sina respektive platser till dess.

Till våra vänner i Stockholm. | Det lider nu mot tiden för vår konferens och vårt årsmöte, då stora skaror av vänner från skilda delar av landet draga upp till huvudstaden för att delta i högtiden. För alla dessa »finnas icke rum i härberget». Många äro på grund av små tillgångar hänvisade till att söka ett så billigt logi som möjligt, och ändå blir resan för dem rätt dyr. Våra snälla vänner i huvudstaden bruka hjälpa dem och oss med att mottaga dem i sina hem. Vi vänta att få åtnjuta samma hjälp även i år. Herrens ord säger: »Förtröttens icke att öva gästvänlighet, ty därigenom ha några sig ovetande fått änglar till gäster». Vilja våra vänner i huvudstaden nu tänka härpå och så låta oss få veta namn och adress på bostad, där ett eller flera ombud få bo antingen gratis eller mot en ringa avgift, skola vi vara mycket tacksamma.

Stort friluftsmöte på Lidingön. | I samband med de kurser, som under första hälften av juni komma att hållas på vår missionsskola på Lidingön, kommer att anordnas ett större friluftsmöte i skolans närhet. Detta blir söndagen den 13 juni på eftermiddagen. Vid detta möte komma att delta flera av kursdeltagarna bland andra pastor K. Palmberg, predikant J. Norberg, lektor Waldenström m. fl.

Vi ha velat omnämna detta möte redan nu för de vänner i Stockholms närhet, vilka annars möjligen fundera på att planera för andra möten den dagen.

Ungdomens offerdag för yttre missionen. | Sedan några år tillbaka ha våra ungdomar brukat fira annandag pingst som en särskild ungdomens offerdag för den yttre missionen. Så vilja de ock göra detta år. Från flera håll ha vi hört, att de göra förberedelser för att den dagen ha särskilda missionsstunder. Må Gud välsigna denna dag.

De som för dessa missionsstunder önska att erhålla den nyss utkomna årsberättelsen för att ur densamma lämna några meddelanden, erhålla exemplar därav gratis, då endast namn och adress uppgivas till oss. Likaså bör man icke glömma att rekvirera en stor mängd sparbössor för Ungdomens hedna- och sjömansmission. Sådana utdelas gratis.

Missionslärare Joh:s Norborg till Amerika. | Läraren Joh:s Norborg vid vår Missionsskola har erhållit kallelse att komma över till Amerika för att under några månader hålla kurser för söndagsskollärare. Han äger nämligen på detta område stor praktisk erfarenhet. Skolstyrelsen har också beviljat Norborg den erforderliga tjänstledigheten.

Avresan sker från Göteborg omkr. den 7 juni.

Vår nya söndagsskolsångbok har en stor åtgång. | Det är oss ett stort nöje att kunna meddela, att vår nya söndagsskolsångbok haft en mycket stor efterfrågan. Rekvisitioner ha inkommit i så stor mängd, att vi icke förrän denna vecka hunnit »upp till dato» med alla. De hade så hopat sig, att bokbindaren icke hann göra böcker, så fort de gingo åt. Nu äro dock, som sagt, alla rekvisitioner expedierade. Skulle därför någon ännu icke fått beställda böcker, torde vi godhetsfullt bli underrättade därom, ty då har i så fall rekvisitionen förkommit.

Sångboken har även rönt ett mycket välvilligt mottagande och omdöme. Vi tro också för vår del, att det är den bästa bok i sitt slag, som hittills utkommit. Må Herren få välsigna dess mission ibland de små!

Predikanter och missionärer få rabatt.

Vid den bekanta värmländska badorten *Skagersbrunn* lämnas 15 % rabatt till predikanter och missionärer, anställda av svenska församlingar och sällskap, och deras hustrur under instundande sommarsäsong å såväl in-skrivnings-, kur- och platsavgifter som hyror. Badortens priser äro redan förut i jämförelse med de flesta andra liknande anstalter verkligt moderata. Säkert skall det stilla, natursköna *Skagersbrunn* i år som alltid tillförne bliva en tillflyktsort för många trötta predikanter och missionärer, vilka på *Skagersbrunn* städse kunna känna sig hemmastadda.

Även vid *Djursåtra Brunn* lämnas motsvarande förmåner.

Missionsförbundets omorganisation. Västerås Ev. lut. missionsförsamling har vid ordinare församlingsmöte behandlat förslaget till omläggning av förbundets inre mission och avstyrkt det i sin helhet.

Vänersborgs Ev. missionsförsamling har på församlingsmöte föredragit inre missionskommitténs förslag och delvis instämt i styrelsens utlåtande däröver, men enhälligt avstyrkt tillsättande av distriktsråd och rese-sekreterare.

Med avseende på förslaget om den inre missionens omorganisation fattade predikantmötet i Boden den 29 och 30 april efter en ingående diskussion följande resolution:

Med uttalande av mötets tacksamhet för allt, vad Sv. Missionsförbundet gjort för evangelii förkunnelse inom Norr- och Västerbottens län, vill mötet, med kännedom om de stora behoven i våra nordliga bygder, allvarligt framhålla, att inga åtgärder, som kunna medföra minskade arbetskrafter eller indragning på verksamheten, må från förbundets sida vidtagas. Att sålunda de rese-predikantplatser, som förbundet hittills besatt, må ännu bibehållas och att de anslag, som utgått till enskilda platser, ej må indragas utan om möjligt ökas.

St. Lundby missionsförening har vid behandling av inre missionskommitténs förslag i huvudsak avstyrkt detsamma.

Från Djupvik skrives: Behovet är stort på sådana orter som här, att det blir predikat med stor ihärdighet och tätare besök. Jag har till min och vännernas stora glädje fått göra ett besök i Säfvar en veckas tid. Hela församlingen där önskade så gärna, att ett nytt besök snart kunde göras på ett par veckor eller en månad.

Det gick så mycket folk här, som det icke varit på långa tider, och en del som aldrig bruka gå och höra. Guds Ande var nära och talade till många. Några fingo frid med Gud. Jag kände det som en stor förlust att

behöva resa så snart. Det var en god vederkvickelse för min själ dessa dagar.

Här i Djupvik har jag inte kunnat predika varje dag, men ändå har det varit fem och sex möten i veckan. Vännerna här äro så tacksamma för den hjälp de fått, och undra mycket, om de någon gång mera skola bli ihågkomna.

Nu i dagarna skall jag resa till Sollefteå enligt utskottets beslut. Och min högsta önskan är, att jag må få någon mera med på vägen hem.

Med största högaktning.

C. F. Lundkvist.

Predikantmöte hölls i Gökaland tisdagen och onsdagen den 4 och 5 maj med deltagare från olika delar av Kalmar län. Ordförande vid mötet var pred. Palmér i Gökaland och sekreterare pred. Thomander i Kalmar.

De enskilda förhandlingarna rörde sig om frågor av genomgripande betydelse för den evangeliska verksamheten inom länet. Därvid konstaterades, att denna verksamhet var stadd i jämnt framåtskridande och att ständigt nya platser öppnades för ordets förkunnelse. Ansgariiföreningens predikanter bemöttes i allmänhet med välvilja och ett glädjande omslag i folkmedvetandet till deras förmån förspordes från flere håll. Frågan om bildande av ett predikantförbund för detta län ansågs vara av stor vikt men bordlades till nästa möte.

Väl besökta offentliga sammankomster, med korta predikningar av flere talare höllas under båda mötesdagarna.

Predikantmöte med predikanter tillhörande 1:a distriktet A och B hölls i Boden, Norrbotten, den 29 och 30 april och var besökt av närmare ett 30-tal predikanter och andra församlingstjänare. Under distriktsföreståndare Säfströms ordförandeskap och med pred. O. Bäckman, Luleå, vid protokollet diskuterades grundligt och allvarligt åtskilliga frågor. Föreläsningar höllas av pred. G. W. Gustafsson och Rob. Hübinette. Den förre talade över ämnet: »Kristi tjänares uppgift» och den senare »Om den kristna sångens betydelse i verksamheten».

Mötet var alltigenom gott, lärorikt och uppbyggligt.

Statskyrka eller frikyrka. Ett stort diskussionsmöte har hållits i Kristinehamns missionshus, varvid detta ämne behandlades.

Inledarne voro biskop J. A. Eklund och pred. J. Norberg från Göteborg. Den första inledaren häfdade statskyrkans stora bestyrelse för folkets kristliga fostran och framhöll, att kyrkan i forna dagar varit det kraftigaste medlet för folkets andliga höjande och att hon även i framtiden skulle bli det mest viktiga fostringsmedlet. Predikant Norberg framhöll, att de frikyrkliga samfundens ensamma realisera bibelns tanke om kristligt församlingssliv och erinrade om den stora insats dessa gjort till nationens fromma och välfärd.

I diskussionen deltog även pastor August Källberg, kyrkoherde Bromander m. fl.

Predikant Norbergs föredrag kommer att i sin helhet införas i *Pietisten*.

doktor Moberger, därför att han under 36 år varit utan avlöning församlingens predikant och föreståndare. Ungdomsföreningens sångkör förökade högtidligheten med sång och musik.

Fredrik Andersson †. Predikanten vid Väst kustens missionsförening, Fredrik Andersson, avled den 12 maj i Göteborg. Hans hemförlovning var mycket ljuvlig. Ända in i det sista var han vid full sans. Kort innan han dog, yttrade han tvenne gånger: »Min ande jublar in i döden» samt orden: Kronan väntar.

Kristliga studentmötet i Huskvarna. Det tredje svenska studentmötet med kristligt program kommer att hållas instundande sommar i Huskvarna under tiden 28 juni—4 juli. Till mötet väntar man tvänne utländska märkesmän inom den kristliga studentrörelsen, nämligen en av den engelska kristliga studentrörelsens sekreterare mr Robert P. Wilder samt sekreteraren i Japans kristliga föreningar av unge män, S. Niwa, förutvarande rektor för Dosjisja-universitetet.

Kyrka och stat. Den av Adolf Jansson i Bråten väckta motionen om skrivelse till Kungl. Maj:t angående en allsidig utredning om på vad sätt sambandet mellan kyrkan och staten lämpligen skall kunna upplösas bifölls av riksdagens andra kammare med 115 röster mot 98. Första kammaren fattade emellertid ett motsatt beslut, varför saken förfaller denna gång. Det är dock ett fall framåt.

Järnvägsmännens missionsmöte hålles i år i Söderhamn den 17, 18, 19 instundande juli. Dessa möten, som samla troende järnvägsmän från hela landet, plåga vara synnerligen rika på andlig uppbyggelse och vederkvickelse.

Missionsstatistik. Enligt senast inkomna uppgifter från de evangeliska missionssällskapen över hela jorden är antalet missionsarbetare i. n. 19,875, eller 1,371 flere än år 1907. Vid deras sida stå 98,876 infödda medhjälpare. År 1908 upptogs 1,928 nya missionsstationer, så att evangelium nu förkunnas på 41,563 fasta platser. De infödda kristnas antal beräknas till 4,285,199. Av dessa döptes 164,674 år 1908.

Samtliga missionssällskapen erhöilo under förlidet verksamhetsår omkring 114 miljoner kr. i inkomster samt underhöilo 28,164 skolor med 1,290,582 lärjungar. Medan framsteg ha gjorts på alla andra områden, kännetecknas tyvärr skolväsendet av tillbakagång.

Från Amerika.

Svenska Ev. Missionsförbundets årsmöte kommer att hållas i Omaha, Neb., den 8—13 juni.

Prof. A. W. Fredrikson, rektor vid Förbundets missionsskola i Chicago, avreser till Sverige i slutet av denna månad. Han ämnar först bevista den sommarkurs för predikanter, som hålles på Lidingön, och därefter stanna för någon tid vid en badort.

Predikantflyttningar. *Pastor E. Aug. Skogsbergh* i Minneapolis kommer att hålla sin avskedspredikan pingstdagen, och hitväntas sedermera i sommar. Hans efterträdare blir i oktober *C. G. Ellström* från Brooklyn. *Pastor C. E. Pettersson* i Cambridge Mass., har kallats till Pilgrimsförsamlingen efter den sistnämnde.

Pastor N. J. Bolin, Foreston, Minn., har antagit kallelse till St Joseph, och *pastor Arnquist* i Enterprise är kallad till hans efterträdare.

Pastor J. A. Ström kommer att verka i British Columbia som resepredikant för Norra Väst kustens missionsförening.

Pastor S. E. Roslin, Boone, Ia, tillträdde den 1 april sin plats som resepredikant för Nordvästerns missionsförening.

Pastor F. W. Sandell, som verkat för sistnämnda förening, flyttade samtidigt som predikant till församlingarna i Winnipeg, Jet. och Moorhead, Minn.

Pastor A. P. Ljungberg, Omaha, Neb., har antagit kallelse till Mc Keesport. Tillträdet sker i juli.

Pastor A. Samuelson, som under ett par års tid varit Skandinaviska Missionsförbundets i Kanada missionär, har nu flyttat till Everett, Wash.

Ny flagga.

En broder skriver:

»Med anledning av att det har spritts ett rykte om, att en ny flagglag skulle ha trätt i kraft från och med 1909 och vi ej veta något bestämt därom, taga vi oss friheten att fråga, om det är verkligt, att man ej vid missionshus får tillkännagiva sina möten med någon annan flagga än den rena svenska».

Till svar härpå vill jag meddela, att var och en, som hissar *svensk* flagg, skall hissa *den i lag bestämda*. Men vill man vid ett bönehus annonsera möten genom att hissa t. ex. en vit flagg med rött kors uppå ell. d., såsom mångenstädes sker, så finnes ingen lag, som hindrar det. Det är endast om den *svenska* flaggan, som det är i lag bestämt, hurudan den skall vara.

P. W.

Om dopattester

skriver en predikant och församlingsföreståndare följande behjärtansvärda ord:

»I n:o 3 av Pietisten har lektorn framhållit nödvändigheten av att vid barnbop i våra församlingar tvenne dopsedlar utskrivs, en för att inlämnas till ve-

derbörande prästerskap och en för att förvaras av barnets föräldrar. För min enskilda del skulle jag vara synnerligen tacksam, om lektorn även ville framhålla, att icke ens det är nog för att barnet i framtiden må säkert veta, om det erhållit ett sant kristligt dop eller icke. Ty såsom de i Pietisten relaterade förhållandena visa, kunna ogina präster — och de flesta präster äro väl särskilt i detta avseende ogina — låta dopsedlarna förfaras. Men så kan ske även med sedeln åt föräldrarna. Även den kan förfaras. För den skull bör varje församling skaffa sig en ordentlig *dopbok*, där alla barn, som döpas i församlingen, antecknas och där dopet må vara bevitnat av minst tvenne ojäviga personer. Det har förekommit mycken vårdslöshet i detta avseende förr. Och kanske det förekommer ännu på sina ställen. — Här t. ex., där de allra flesta föräldrar i församlingen, som döpa sina barn, vända sig till föreståndaren, funnos flera dopsedlar vid min hitkomst dels obevitnade dels bevitnade med endast ett namn. Jag måste därför taga i tu med saken, och vi fingo med undantag av en sedel alla nöjaktigt ordnade. — Jag tror, att saken är betydelsefull och viktig och vore därför tacksam, om lektorn ville i något följande nr av Pietisten särskilt trycka på denna sak.»

Evangelium kommer till Samarien.

Text för den 6 juni 1909: Apg. 8: 4—8.

Inledning.

Förliden söndag talade vi om evangeliets segerkraft. I dag skola vi se, huru evangelium kommer till Samarien och vinner seger även där.

Texten läses.

De förskingrade, v. 4.

I det sjunde kap. av Apg. omtalas, huru Stefanus blev stenad till döds, och vi kunna lätt förstå, huru hans död skulle sprida sorg och förskräckelse bland de troende. Ty — såsom det heter i första versen av vårt kap. — en stor förföljelse uppstod mot församlingen i Jerusalem. Och alla utom apostlarna blevo förskingrade till olika trakter av Judeen och Samarien. Vi kunna tänka oss in i ställningen. Där är en lycklig familj: medlemmarna ha lärt känna Jesus såsom Messias. De tala om Stefanus och om vad som förestår en var ibland dem, nämligen fängelse och död. Medan de tala, kommer en man vid namn Saulus i spetsen för en skara och utan all barmhärtighet gripas mör och dötrar, far och söner för att släpas i fängelse och sedan med alla pinomedel tvingas att förbanna Jesu namn och — om det ej lyckas — obarmhärtigt dödas. Vi se in i ett annat hus. Vilken bedrövelse, vilken brådska — man ordnar, packar, tar avsked och förbereder en skyndsamt flykt, allt av fruktan för Saulus och hans skara. Att under sådana förhållanden stanna i Jerusalem var ingalunda lättare än att fly.

Vad skulle inträffa, ifall man ville släcka eld och därvid strödde omkring de brinnande kolen? I stället för en eld kunde flera eldar uppstå. Så gick det här i Jerusalem. Man sökte spränga församlingen, men spillrorna spred sig kring hela landet, alldeles som flygande gnistor. Lärjungarne för-

ströddes — men vad utströddes därmed allestädes? Guds ord. Då ett stort fält skall besås — få såningsmännen då sitta inne i stugan eller måste de ut på fältet och arbeta? De måste ut och arbeta. Vilken säd sådde dessa förskingrade? *De förskingrade gingo omkring och förkunnade evangelium.* De vittnade om den korsfäste och uppståndne Frälsaren. Huru många av dessa hade detta säde med sig? Alla.

Mänskligt att tala, kunde man tycka, att dessa flyktingar skulle ha orsak att vara rädda för att tala om Jesus och bekänna hans namn. Men å andra sidan — huru mycken anledning ha de att frukta? Ingen. Gud hade hört församlingens bön (Apg. 4: 39), och vad hade han givit sina tjänare? De fruktade icke utan talade ordet med frimodighet. Ja, tanken på brödernas fängelse och lidanden gjorde dem ännu fastare och modigare, såsom Paulus sedermera betygar (Filip. 1: 12—14). I vilken fullvisshet gingo de ut att under tårar så sin säd? Att de skulle få uppskåra med fröjd och glädje.

Filippus predikar Kristus, v. 5

Vilken av de förskingrade nämnes i den 5 v.? Diakonen Filippus. Hotad av samma fara som Stefanus, begav han sig från Jerusalem och — vart kom han? Till Samarien. Vem hade verkat här förut? Jesus hade verkat här (Joh. 4: 29), och Filippus kom för att skörda vad Jesus sått. Men varför begav sig Filippus just dit? Alldeles efter Jesu ord enligt Apg. 1: 8. Vi veta icke, till vilken stad Filippus kom, det är troligt, att det var Sikar. Vilka minnen hade han i så fall att erinra om? Om den trötta vandraren vid Jakobsbrunnen, som undervisade dem om salighetens väg. Nu fick Filippus måla honom för dem — och vad framhöll han förvisso? Jesu död, uppståndelse och himmelsfärd samt Andens utgjutande. I vilka ord enligt den 5 v. innefattas detta? *Och predikade Kristus för dem.* Vi kunna säga, att detta var sådden.

Endräktigt aktgivande på ordet, v. 6.

Utsädet var gjort — huru visar sig skörden? Den begynte på samma gång som sådden. Med vilka ord anges det? *Och folket aktade endräktigt på det, som sades av Filippus.* Vi söka reda på Apg. 16 och läsa verserna 13 och 14. Vad säges om Lydia enligt den 14 v.? *Herren öppnade hennes hjärta, så att hon gav akt på det, som talades av Paulus.* Herren öppnade ock här samariternas hjärtan. Huru dyrbart, när så sker än i dag! Bed Herren därom!

Vittnesbördet bekräftas af tecken, v. 7.

Herren Jesus hade sagt: I mitt namn skola de (som tro) utdriva onda andar (Mark. 16: 17); med vilka ord nämnes här enligt v. 7 att så skedde även i Samarien? *Ty från många, som hade onäma andar, foro dessa ut.* Genom vilka fler mångdubblades vittnesbördet? Genom alla, som erfarit Guds kraft på sina hjärtan, som helats från sjukdomar m. m.

I den staden vart stor glädje, v. 8.

Huru blevo alla dessa hulpna till mods? Med vilka ord säges det? *Och i den staden vart stor glädje.* Huru skulle det kunna bli annat? Vad började de blinda göra? Se. De halta? De började gå. De döva? De började höra. De sjuka? De blevo helbrädda. De av satans tyranni bundna? De blevo befriade. Vad måste de om någonsin hava anledning till i en stad, där sådant sker? Till verklig glädje och fröjd. Där Jesus Kristus blir känd och i tron mottagen, där uppstår den rätta glädjen. Es. 9: 3; Rom 14: 17.

Vilka voro dessa budbärare? Inga apostlar, inga predikanter — och likväl vittnade de. Så har var och en i sin ställning och på sitt sätt att vittna om sanningen och för sanningen. Små och stora få vittna. Vi sjunga så skönt: »Jag är ej för liten vara litet ljus, som om Jesus vittnar uti hem och hus.»

Minnesvers (Apg. 1: 8): I skolen undfå kraft, när den helige Ande kommer över eder, och i skolen vara mina vittnen både i Jerusalem och i hela Judeen och Samarien och intill jordens ände.

Johannes Norborg.

Evangelium kommer till hedningarna.

Text för den 13 juni 1909: Apg. 8: 26—38.

Inledning.

I den text, vi i dag skola läsa, finna vi en skön för-
ening av gudomliga och rent mänskliga drag. Herren samman-
för tvenne pilgrimer, Filippus, om vilken vi läste förra sön-
dagen, och kamreraren. Herrens Ande verkar uti dem och
driver dem. Och de följa obetingat den gudomliga ledningen,
varthän det än bär.

De båda personerna, vv. 26—28.

Huru många personer omtalas i vår text? Och vilka
äro de? När hava de förut sett varandra? Aldrig. De hade
olika hem: Filippus var från Jerusalem, men var hade kam-
reraren sitt hem? I Etiopien eller det nuvarande Abessinien,
djupt in i Afrika. Deras tro var ock olika: vad var Filippus?
En kristen. Men kamreraren? En gudfruktig hedning, en
proselyt. Huru var det med avseende på deras stånd: vad
var Filippus? Helt enkelt en allmoseutdelare och resepredi-
kant. Men vad var kamreraren? En förnam ämbetsman vid
en mäktig drottningens hov. Hurudan hudfärg hade Filippus?
Vit. Kamreraren? Svart. Huru olika de än voro i många
avseenden, förde dock Guds hand dem tillsamman.

Vilken befallning kom till Filippus mitt under hans väl-
signelserika verksamhet i Samarien? Att lämna arbetsfältet
där. Någon kunde tycka, att han nu behövdes allra bäst i
Samarien, men vad tyckte Herren? Att han icke behövdes
alls. Av vem kallades han? Vart skulle han gå? Söderut
på vägen från Jerusalem till Gasa. Den staden låg vid Kanans
sydvästra gräns, och dit ledde två vägar — vilket tillägg gör
ängeln därför? *Den är öde*, den ledde genom Judeens nakna
bergstrakter. Huru dyrbar är icke en enda själ i Herrens
ögon! För att föra en enda person till tron skickar Gud en
ängel till Filippus, och denne sändes från det folkrika Sama-
rien till en öken. Huru mycket fick Abraham veta om det
land, till vilket han skulle gå. Han litade på Herren, som
lovat visa honom, vart han skulle gå. Vem gjorde här på
liknande sätt? Filippus gick utan att fråga varför. Sök reda
på Davids 37 psalm och 5 v. och säg vad Filippus gjorde?
Huru böra vi göra? Befalla vår väg åt Herren.

Nu skola vi ställa den andre personen för våra ögon —
vilken? Han är icke ute på en lusttur, icke heller i affärer,
ej heller har hans resa ett vetenskapligt ändamål — vad har
hans resa gällt? Han är en pilgrim, som nu återvänder från
en lång pilgrimsfärd. Han var från Abessinien och tillhörde
således det folk, för vilket flera svenska missionärer offrat
sitt liv. Han var ingen obetydlig person — vilket ämbete
hade han? Han var riksskattmästare och ägde stor makt.
Men vad kunde makt och ära icke skänka hans hjärta? Frid.
Vad förnam han i sitt inre mitt under hovlivets bestyr? En
innerlig trängtan efter sanning och frid. Under sitt sökande
efter frid gjorde han bekantskap med — vilken religion? Juden-
domen, och så blev han en portens proselyt. Vilken lång väg
— omkring 150 mil — hade han icke rest för att i Jerusalem
få skåda den sköna Herrens gudstjänst och i helgedomen till-
bedja sitt livs Gud! Nu var han på återvägen, och vilken
reslektyr hade han köpt sig? Icke en roman eller en beskriv-
ning över Jerusalem och dess omnejd utan profeten Esaias
bok. Vad var för honom mera värt än allt i världen? Gud
och hans ord.

Pilgrimerna träffas, v. 29—31.

Under det att Filippus vandrar den ensliga vägen fram,
får han se en präktig vagn, dragen av tvenne hästar, vilka
ledas av en slav — vilken sitter i vagnen? En ståtlig hov-
man. Vad gör han? Vad läser han? Guds ord är den bästa
reselektyr på vägen genom tiden till evigheten. Vi glömma
därvid vägens mödor, vi se ej bort till förbudna stigar, vi
göra dyrbara resebekantskaper, och vi skynda fram på rätta
stråten till det härliga målet.

Filippus stannar och betraktar hovmannen och känner
sig mäktigt dragen till honom. På ensliga stigar göra fram-

mande lättare bekantskap än eljest. Huru går det här? Vari-
genom borttages hos Filippus all tvekan? *Anden sade: Gå fram
och följ med denna vagn!* För vilken tid skulle dessa två
varda varandra till fröjd och vederkvickelse? För tid och
evighet. Huru förhöll sig Filippus till Andens uppmaning?
På vad sätt förnam Filippus, vad hovmannen läste? Enligt
Österlandets sed läste han högt, och i vilken bok rulle läste
han? Med ens förstod Filippus den underliga sändningen.
Först lyda, sedan förstå.

Vilken ärlig fråga framställer Filippus? *Förstår du, vad
du läser?* Han får ett lika ärligt svar, och huru lyder det?
*Huru skulle jag väl kunna det, utan att någon undervisar
mig?* Vilken ödmjukhet och uppriktighet! *Barn, läsen I er
bibel? Läser du din bibel?* *Förstår du, det du läser?* d. ä.
förstår du din bibel? *Gör du vad du förstår?* d. ä. lyder du
din bibel? Svaret på dessa frågor inför dig själv och inför
Gud. Huru upptog kamreraren frågan? Icke illa utan väl;
han kände sig icke förnärmad. Huru mycket blygdes han över
sin okunnighet? Han ställde sig icke lärd — vad bad han
om? Om undervisning. Vad förvandlas nu med ens till pre-
dikstol? Vagnen. Filippus förkunnar nu för hovmannen och
hans tjänare Guds evangelium om Jesus Kristus.

Predikan och dop, vv. 32—37.

Text behövde icke Filippus söka efter, ty genom Guds
skickelse var den given. Vad läste hovmannen? Es. 53: 7
och följ. Tydligare än alla andra texter i gamla testamentet
pekar den på — vem? På den lidande Kristus. För vem var
dock texten alldeles obegriplig? För hovmannen var han
obegriplig, ty han hade ej hört något om Kristus. Huru
lyder den fråga, som mer än något annat vittnar om man-
nens innerliga frälsningsbegär? V. 34. Om vem talar pro-
feten? På vem syfta alla Guds rådslag och löften från
bibelns början till dess sista blad? På Jesus Kristus. Vad
gjorde Filippus? Vers 35. Han visade, att denna profetia
icke handlade om Esaias själv utan om Jesus av Nasaret.
Säkert berättade han, huru Jesus med mycken mildhet och
mycket tålmod såsom Guds Lamm låtit offra sig på korset
för världens synder. Utan tvivel talade han ock om, huru
Gud uppväckt honom ifrån de döda och huru han efter fyratio
dagar uppfarit till himmelen.

Vad verkan gjorde en sådan predikan för kamreraren?
Den var såsom ett ljuvligt och milt regn på torr jord. Huru
förhöll han sig till vittnesbördet om den korsfäste och upp-
ståndne Frälsaren? Han mottog det och gav sanningen rätt.
Filippus hade talat om bättring och tro och om dop i Jesu
namn till syndernas förlåtelse. Och huru vill kamreraren be-
känna sin tro? När han vid vägkanten fick se vatten, huru
utropade han? V. 36. Huru många hinder lägger Filippus i
vägen för hans begäran? I sanning en märklig tilldragelse;
vagnar och hästar stanna; tjänarne betrakta med beundran
och tystnad vad som sker; kamreraren böjer sig andäktigt
ned i vattnet; Filippus blickar uppåt till himmelen, uttalar de
heliga orden och utför handlingen. Vilket högtidligt dop!

Skillsmissan, v. 38.

Vem ryckte bort Filippus? Herrens Ande. Vem behövde
icke längre hans undervisning? Vem hade kamreraren i sitt
hjärta? Jesus. Vad hade han i sina händer? Guds ord. I
bönen ägde han nyckeln till ordets skattkammare. Vad kunde
han undvara? Människohjälp. — Huru var hovmannen till
mod? *Han for sin väg och var glad.* Vart for han? Till
sitt hemland Etiopien. Där vittnade han om vad han hört
och sett och en blomstrande församling uppstod. Nu råder
dock där stort mörker. Så kan det gå.

Minnesvers: (Jerem. 29: 13, 14 a): *Söken mig, så skolen
I finna mig; ty om I söken mig av allt edert hjärta, så skall
jag låta mig finna av eder, säger Herren.*

Johannes Norborg.

Ungdomskonferens kommer att hållas för ungdom inom Östergötland i Motala under instundande pingst-helg. Konferensen börjar på f. m. pingstdagen. Kl. 8 e. m. samma dag hålles ombudsmöte. Ombuden böra förete fullmakt. Flere predikanter. Föredrag för ung och gammal, även ett fosterländskt. Sång och musik. Anmälan om ankomst göres till predikanten H. Börjesson, Motala. Frågor sändas till under-teknad. Ungdom, samlens till vår högtid!

Norrköping den 20 april 1909.

C. M. Johansson.

Skutskärs Missionsförening håller missionsmöte pingst-dagarna i Missionskyrkan, Skutskär. Predikanter vid mötet, som båda dagarna börjar kl. 11 f. m., bliva redaktör D. Marcellius från Gäfle, missionär Aug. Jansson från Kongo samt predikant R. Waldner från Östhammar. Allmänheten inbjudes.

J. A. Bergquist.

Ungdomskonferens hålles i Göteborg instundande pingst-helg. Konferensen börjar med välkomstfest på lördagen kl. 7 e. m. och fortsätter enligt uppgjort program. Konferensmärke och program, som berättiga till konferensens alla fester och samkväm, rekvireras från konferensbyrån, Betlehemskyrkan, Göteborg å 50 öre. Logis anskaffas, så långt möjligt är, till dem, som på förhand göra anmälan därom. Betingat logis, som icke tages i anspråk, torde göras anmälan om på byrån till förmån för andra.

Ungdomsföreningar inom Västergötland, Bohuslän och Halland uppmanas att utse och sända ombud.

Mötesbestyrelsen.

Säfsjö missionsförening har missionsmöte i Säfsjö pingstdagen och annandag pingst.

Såsom talare väntas predikanterna Henriksson, Hvetlanda, Vallenberg, Nässjö, Sahlin, Norrahammar, och Carl Svensson, Forserum.

Allmänheten är hjärtligt välkommen.

Carl Thorén.

Truseryds friförsamling håller sin missionsfest i Truseryds missionshus annandag pingst den 31 maj med början kl. 10 f. m. Talare: Föreningens predikanter J. P. Roos, H. Olsson m. fl. Allmänheten inbjudes.

A församlingens vägnar

K. M. Bergkvist.

Helsinglands kristliga ungdomskonferens hålles i Söderhamn midsommar 24 och 25 juni. Kristliga ungdomsföreningar och alla, som önska närvara, inbjudas på det hjärtligaste. Se vidare Norrlandsbladet.

A kommitterades vägnar

J. A. Forslund.

Helsinglands Ansgarilförening firar sitt 31 årsmöte i pingst den 30 och 31 dennes med början första dagen kl. 10 f. m. Se vidare Norrlandsbladet.

Styrelsen.

»Örbyhuskonferensen» hålles den 27 juni.

L. W. Nordqvist.

Söndagsskolemöte hålles i Vasakyrkan, Kristianstad, instundande pingstdag och **ungdomsmöte** annandag pingst med början båda dagarna kl. 10,30 f. m. Medverkande bliva rektor E. Moberger, skollärare J. A. Wallendorff, predikant E. Forsberg, predikant A. Strömbäck och kandidat Axel Andersson.

O. N. Thomson.

Missionsmöte bliver i Gårdskär under midsommarhelgen den 24-25 juni. Predikanterna Kindbom från Mehede och Andersson fr. Strömsbro ha lovat komma.

Allmänheten hälsas hjärtligt välkommen.

Klas Jansson.

Missions- och ungdomsmöte anordnas av Västmanlands Ansgarilförening i Köping söndagen den 20 juni med början kl. halv 11 f. m. Som predikanter väntas A. Ohlén, Jönköping, O. Fr. Thegerström, Lindesberg, Ar. Modig, Eskilstuna, m. fl. Alla välkomna.

J. A. Lindblad.

Ett större kristligt ungdomsmöte hålles i Vännäs den 3-5 juli. Mötet börjar första dagen kl. 7,30 e. m. Flera främmande predikanter väntas till mötet.

Allmänheten är välkommen.

Enligt uppdrag

L. A. Holmström.

Västergötlands missionsförenings provinsmöte hålles i Skövde söndagen den 27 juni. Predikanter vid mötet: pastor Karl Palmberg och missionssekreterare Wilh. Sjöholm.

Styrelsen.

Missionsförbundets styrelse

Sammanträder tisdagen den 1 juni mellan 10 f. m.—3 e. m. och 4-9 e. m. i Immanuelskyrkan, salen 2 tr., likaså onsdagen den 2 juni från 9 f. m.—3 e. m. och mellan 5-9 e. m.

Vid förmiddagens sammanträde på onsdagen äro även distriktsföreståndarna närvarande.

Predikanternas änke-, pupill- och pensionskassa

håller sitt årsmöte i Missionssalen Valhalla onsdagen den 2 juni kl. 4 e. m.

Anmälningar om anslutning till kassan göras till distriktsföreståndaren E. Ungerth, Örebro.

Predikanternas sjuk- och begravningskassa

håller sitt årsmöte i Missionssalen Valhalla onsdagen den 2 juni kl. 7 e. m.

Anmälningar om inskrivning i kassan göras till predikant Joh. P. Johansson, Kungsgatan 48, Stockholm.

Restur för kinamissionären B. E. Rydén.

Maj.

Den 23 f. m. Skillingaryd.

Den 26 Kopparberg.

» 23 e. m. Vaggeryd.

» 27 Grängesberg.

» 24 Stenstorp.

» 28 Ludvika.

» 25 Kumla.

» 29, 30, 31 Ål.

Kollekter upptagas tacksamt för missionen i Kina.

Svenska Missionsförbundets Expedition.

PROGRAM

för

Svenska Missionsförbundets Konferens och 31:sta årsmöte

I STOCKHOLM

Den 3—6 juni 1909.

Torsdagen den 3 juni

Kl. 10 f. m. öppnas konferensen i Immanuelskyrkan med hälsningstal av missionsföreståndaren, lektor P. Waldenström. Omedelbart därefter börja förhandlingarna och fortsätta på tider, som av ombuden bestämmas.

Fredagen den 4 juni

Kl. 9 f. m. fortsättning av konferensens förhandlingar i samma lokal.

Lördagen den 5 juni.

Yttre missionens dag.

Immanuelskyrkan.

- Kl. 11 f. m. Hälsningstal av vice ordföranden, byggmästare *N. J. Bengtson*.
- Kl. 11,30 f. m. Predikan av pastor *O. P. Pettersson* från Worcester i Amerika.
- Kl. 12,15 midd. Föredrag av predikant *J. P. Norberg* över ämnet: *Några intryck från inspektionsresan i Kongo*.
- Kl. 1 e. m. Föredrag om missionen i Kina av missionär *K. A. Fernström*.
- Kl. 2—5 e. m. Middagsrast.
- Kl. 5 e. m. Missionsfest med föredrag av redaktör *J. B. Gauffin*, missionärsavskiljning, korta tal och hälsningar av hemkomna och utresande missionärer m. fl. Solosång, körsång och musik.

Söndagen den 6 juni.

Inre missionens dag.

Immanuelskyrkan.

- Kl. 10,30 f. m. Bön och bibelläsning av predikant *J. Nyrén*.
- Kl. 11 f. m. Predikan av red. *C. Boberg*.
- Kl. 12 midd. Missionspredikan med avseende på den inre missionen av lektor *P. Waldenström*.
- Kl. 1—5 e. m. Middagsrast.
- Kl. 5 e. m. Ungdomsföredrag av pastor *Gust. Andersson* från Minneapolis, Amerika.
- Kl. 6 e. m. Föredrag av överlärare *Ax. Blomqvist* över ämnet: *Våra barns undervisning i Guds ord*.
- Kl. 7 e. m. Avslutning.

Södra missionshuset.

- Kl. 11 f. m. Predikan av kand. *Ax. Andersson* från Lund och missionsföredrag av missionär *C. N. Börrisson* från Kongo.
- Kl. 6 e. m. Ungdomsföredrag av predikant *Sam Larsson* från Södertälje och *L. Östergren* från Alingsås.

Missionshuset, Kungsgatan 48.

- Kl. 11 f. m. Predikan av predikant *G. Hjelm* från Bollnäs och missionsföredrag av missionär *Aug. Jansson* från Kongo.
- Kl. 6 e. m. Ungdomsföredrag av predikant *G. A. Jakobsson* från Trelleborg och *J. A. Forslund* från Edane.

Missionshuset, Karlbergsvägen 68.

- Kl. 11 f. m. Predikan av predikant *G. W. Gustafsson* från Murjek och missionsföredrag av missionär *G. Tonnér* från Kina.

- Kl. 6 e. m. Ungdomsföredrag av predikant *C. Thoren* från Säfsjö och *E. Kärne*, Heby.

Missionssalen Valhalla.

- Kl. 11 f. m. Predikan av pastor *Aug. Åström* från Filadelfia och missionsföredrag av missionär *Emil Ekström* från Kongo.
- Kl. 6 e. m. Ungdomsföredrag av predikant *Per Sjö* från Tenhult och predikant *And. G. Bergh* från Borås.

Betesda (Florakyrkan).

- Kl. 11 f. m. Predikan av distriktsföreståndare *W. Walldén* och missionsföredrag av missionär *Teofil Ceder* från Kongo.
- Kl. 6 e. m. Ungdomsföredrag av predikant *L. Breum* från Tidaholm och *P. M. Bergman* från Smål. Rydaholm.

Mikaelisalen, Riddaregatan 38.

- Kl. 11 f. m. Predikan av distriktsföreståndare *Aug. Johansson* från Sundsvall och predikant *J. G. Andrén* från Skara.

Immanuelskapellet, Sundbyberg.

- Kl. 11,30 f. m. Predikan av predikant *L. P. Rodén* från Hedemora och *J. P. Williams* från Ousby.

Missionskyrkan, Sundbyberg.

- Kl. 11,30 f. m. Predikan av predikant *J. E. Björn* från Grillby och *A. Hultman* från Smål. Taberg.

Missionshuset Salem, Hufvudsta.

- Kl. 11 f. m. Predikan av predikant *L. E. Palmqvist* från Sandviken och *K. Lönnerberg* från Lidköping.

Missionshuset, Hagalund.

- Kl. 11 f. m. Predikan av distriktsföreståndare *L. A. Holmström* från Umeå och predikant *F. Hj. Ekman* från Skönvik.

Missionshuset, Liljeholmen.

- Kl. 11 f. m. Predikan av distriktsföreståndare *A. G. Lindqvist* från Vimmerby och predikant *J. P. Nyström* från Vinslöf.

Kollekt upptages under mötesdagarna till förmån för Missionsförbundets verksamhet.

Expeditionen hålles under konferens- och mötesdagarna öppen mellan kl. 8 f. m. och 8 e. m.

Ombudens fullmakter granskas på Sv. Missionsförbundets Expedition onsdagen den 2 juni från kl. 8 f. m. till 8 e. m. samt i konferenslokalen omedelbart före konferensens början.

Härberge för ombuden anskaffas så långt det är möjligt. Anmälan därom göres till Missionsförbundets Expedition ju förr dess hellre. Om någon låtit anteckna sig för härberge, men blivit förhindrad att komma, anmodas han vänligen att lämna underrättelse därom minst 2 dagar före mötet.

Under konferens- och mötesdagarna serveras i salen 1 tr. upp i Immanuelskyrkan kaffe, mjölk och smörgåsar m. m. mot särskild avgift.

Rabattbiljetter. Sedan zontariff blivit införd vid statens och enskilda bolags järnvägar, beviljas numera ingen nedsättning i biljettprisen.

På alla ångbåtar, som tillhört Ångfartygsaktiebolaget Svea och Norrlands rederiförening, ävensom Rederiaktiebolaget Nordens ångare Dagmar, Göta och Norrköping, som trafikera traden Norrköping—Stockholm, få dock konferensdeltagarna mot uppvisande av legitimationskort 33 % rabatt på de vanliga biljettpriserna för enkel resa.

Då legitimationskort rekvireras, måste deltagarnes namn uppgivas för att på expeditionen ifyllas.